

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Harju Maakohus
Kohtunik	Taimi Kollom
Otsuse tegemise aeg ja koht	27. oktoober 2008.a Tallinn, Kentmanni kohtumaja
Tsiviilasja number	2-08-23177
Tsiviilasi	J A hagi A Avastu elatise suurendamiseks
Menetlusosalised ja nende esindajad	Hageja J A (isikukood xxx, elukoht xxx) Kostja A A (isikukood xxx, elukoht xxx) Kostja esindaja vandeadvokaat Taivo Saks (Rüütli AB Tallinna osakond, asukoht xxx)
Asja läbivaatamine	Kirjalikus menetluses poolte nõusolekul

RESOLUTSIOON

Rahuldada J A hagi A Avastu elatise suuruse muutmiseks osaliselt.

Muuta Tallinna Linnakohtu 16.09.2005.a otsusega tsiviilasjas nr. 2/27-6933/05 A A välja mõistetud elatusraha suurust ning välja mõista A A J A kasuks alates 10.06.2008.a. igakuine elatusraha 2175 (kaheksa tuhat ükssada seitsekümmend viis) krooni tütar A A (sünd. xxx.a) ülalpidamiseks kuni A A täisealiseks saamiseni, s.o. kuni xxx.a.

Kohtuotsus elatise osas kuulub viivitamatult täitmisele.

MENETLUSKULUDE JAOTUS

Poolte menetluskulud jätta poolte endi kanda

Edasikaebamise kord

Kohtuotsuse peale on pooltel õigus esitada põhjendatud apellatsioonkaebus Tallinna Ringkonnakohtule 30 päeva jooksul alates otsuse kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavastegemisest. Apellatsioonkaebus võidakse lahendada kirjalikus menetluses, kui kaebuses ei taotleta selle lahendamist istungil.

Esitatud asjaolud

J A esitas kohtule 10.06.2008.a. hagi A A vastu elatise suurendamiseks.

Hageja palub suurendada Tallinna Linnakohtu 16.09.2005.a. kohtuotsusega tsiviilasjas nr 2/27-6933/05 kostjalt välja mõistetud elatist ning välja mõista kostjalt igakuine elatis summas 2800

krooni tütre ülalpidamiseks, kuni tütre täisealiseks saamiseni xxx.a. või elatise suuruse muutumiseni seaduses sätestatud korras.

Hagiavalduse kohaselt sündis poole abielust xxx.a. tütar A A. Tütar elab hageja juures. 25.11.1998.a. kohtuotsusega mõisteti kostjalt välja igakuine elatusraha summas 350 krooni. Kuna kostja ei toetanud tüdrit rahaliselt ning tütre vajadused olid suurenenud, siis suurendati Tallinna Linnakohtu 16.09.2005.a. kohtuotsusega tsiviilasjas nr 2/27-6933/05 kostjalt välja mõistetud elatist ning mõisteti kostjalt välja tütre ülalpidamiseks igakuine elatis summas 1345 krooni.

Käesolevaks ajaks on tütar 14-aastane ning tema vajadused on oluliselt muutunud. Keskmiselt kulub tütrele kuus 5600 krooni, millist hageja soovib, et kostja maksaks 2800 krooni.

Tulenevalt kostja vastusest märgib hageja, et ei nõustu asjaoluga, et hagi tuleks jätta rahuldamata tulenevalt PKS § 61 lg 5. Kostja leiab, et mõjuvaks põhjuseks hagi rahuldamata jätmisel ei saa olla asjaolu, et kostja uues peres kasvab 8-aastane laps ning, et kostja abikaasa on töötu. Hageja märgib, et poolte tütre kulutused on oluliselt kasvanud sellega, mis need olid kolm aastat tagasi. Tütar tegeleb edukalt allveeujumisega, mis on oluline osa spordile tehtavates kuludes. Hageja keskmine sissetulek ühes kuus on 6077 krooni, seega on hageja ka kostja varaline seis sarnane. Samuti märgib hageja, et kostja ei ole tundnud huvi tütre vastu ega osalenud tema kasvatamises.

Kostja vastus

Kostja ei tunnista hagi ja palub jätta see rahuldamata täies ulatuses.

Kostja, lähtudes Statistikaameti andmetest, on seisukohal, et 14-aastasele lapsele kulub ühes kuus keskmiselt 4836 krooni, millest kostja peaks maksma lapse ülalpidamiseks elatist 2400 krooni.

Kostja keskmine sissetulek kuus on 6278,50 krooni. Kostjal sündis xxx teine laps ja seega on kostja seisukohal, et hagi tuleks jätta rahuldamata vastavalt PKS § 61 lg 5, kuna kui mõista kostjalt välja elatis summas 2400 krooni ei jätkuks kostja teise lapse ülalpidamiseks enam rahalisi vahendeid. Samuti märgib kostja, et tema abikaasa on töötu, mistõttu tuleb kostjal ka teda üleval pidada. Lisaks tuleb arvestada sellega, et kostjal tuleb teha veel kulutusi enda eluasemele ja ülalpidamisele.

Maakohtu põhjendused

Juhindudes Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 403 lahendab kohus poolte nõusolekul asja seda kohtuistungil arutamata.

TsMS § 230 lg 1 kohaselt peab kumbki pool tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad tema nõuded ja vastuväited; lg 2 kohaselt tõendeid esitavad menetlusosalised. TsMS § 5 lg 1 ja § 436 lg 2 kohaselt lahendab kohus tsiviilasja vaid nende asjaolude alusel, mida pooled on asjas esitanud.

Perekonnaseaduse (PKS) § 60 lg 1 kohaselt on vanem kohustatud ülal pidama oma alaealist last. Vanemal on kohustus hoolitseda selle eest, et laps saab kasvamiseks ja arenguks vajaliku ülalpidamise. Nimetatud kohustusele vastab lapse õigus saada ülalpidamist. Üldjuhul peavad vanemad oma lapsi ülal vabatahtlikult. Kui vanem ei täida PKS § 60 sätestatud ülalpidamiskohustust vabatahtlikult, siis on teisel vanemal PKS § 61 lg. 1 alusel õigus nõuda kohustust rikkunud vanemalt elatist kohtu kaudu. Riigikohus on leidnud tsiviilasjas nr. 3-2-1-57-04, et ülalpidamiskohustuse rikkumisega on tegemist ka siis, kui vanem annab ülalpidamist ebapiisavalt. PKS § 61 lg 3 alusel võib kohus vanema varalise seisundi või lapse vajaduse muutumisel huvitatud isiku nõudel elatise suurust muuta.

Hageja on esitanud kohtule hagi elatise suurendamiseks. Hageja palub suurendada Tallinna Linnakohtu 16.09.2005.a. kohtuotsusega tsiviilasjas nr 2/27-6933/05 (tl 9-10) kostjalt välja mõistetud elatist ning välja mõista kostjalt igakuine elatis summas 2800 krooni tütre ülalpidamiseks, kuni tütre täisealiseks saamiseni xxx või elatise suuruse muutumiseni seaduses sätestatud korras. Käesolevaks ajaks on tütar 14-aastane ning tema vajadused on oluliselt

muutunud. Keskmisel kulub tütrele kuus 5600 krooni (tl 29-33). Hageja keskmine sissetulek ühes kuus on 6077 krooni (tl 28).

Kostja ei tunnista hagi ja palub jätta see rahuldamata täies ulatuses. Kostja, lähtudes Statistikaameti andmetest, on seisukohal, et 14-aastasele lapsele kulub ühes kuus keskmiselt 4836 krooni, millest kostja peaks maksma lapse ülalpidamiseks elatist 2400 krooni. Kostja keskmine sissetulek kuus on 6278,50 krooni (tl 19). Kostjal sündis xxx.a. teine laps (tl 20) ja seega on kostja seisukohal, et hagi tuleks jätta rahuldamata vastavalt PKS § 61 lg 5, kuna kui mõista kostjalt välja elatis summas 2400 krooni ei jätkuks kostja teise lapse ülalpidamiseks enam rahalisi vahendeid. Samuti märgib kostja, et tema abikaasa on töötu, mistõttu tuleb kostjal ka teda üleval pidada. Lisaks tuleb arvestada sellega, et kostjal tuleb teha veel kulutusi enda eluasemele ja ülalpidamisele.

Tulenevalt PKS § 61 lg 4 ei või igakuine elatusraha ühele lapsele olla väiksem kui pool Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäära. Vabariigi Valitsuse 20.12.2007.a määrusega nr 254 on kuupalga alammääraks kehtestatud 4350 krooni. Seega on miinimum elatise summa ühele lapsele 2175 krooni. PKS § 61 lg 5 järgi kohus võib elatise suurust vähendada alla käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud suuruse, kui vanemal on teine laps, kes elatise väljamõistmisel selles suurusel osutuks varaliselt vähem kindlustatuks kui elatist saav laps.

Kohus leiab, et ei ole põhjendatud hagi rahuldamata jätmine vastavalt PKS § 61 lg 5. Samuti ei ole põhjendatud elatusraha vähendamine alla miinimummäära. Hageja ja kostja varaline seisund on sama. Kuigi kostja peres kasvab alaealine laps leiab kohus, et see ei ole põhjuseks elatusraha vähendamiseks alla miinimummäära. Kostjal on ka abikaasa (tl 21), kes on ka kohustatud oma last üleval pidama, kostja küll märgib, et tema abikaasa on töötu, kuid ei ole selle kohta kohtule tõendeid esitanud. Nii kostja kui ka tema abikaasa on noored töövõimelised isikud, kohtule ei ole esitatud tõendeid nende töövõimetuse kohta. Seega on kohus seisukohal, et ei ole tõendatud ega põhjendatud elatusraha vähendamine alla miinimummäära. Kohus on seisukohal, et hageja on tõendanud, et lapsele kulub kuus 5600 krooni kuus, kuid samas on kohus seisukohal, et kostjalt tuleb elatis välja mõista miinimummääras ehk 2175 krooni. Arvestades kostja varalist seisundit ja tema sissetulekut võib vastasel korral jääda kostja teine alaealine laps vähem kindlustatuks, kui laps, kes saab elatist.

PKS § 136 lg 2 huvitatud isiku nõudel võib kohus muuta alimentide (elatis) suurust ja elatise välja mõista käesoleva seaduse sätete alusel nõude esitamisest alates. Käesolev hagi on kohtusse esitatud 10.06.2008.a.

Eeltoodu alusel asub kohus seisukohale, et hagi tuleb rahuldada osaliselt ning tuleb muuta Tallinna Linnakohtu 16.09.2005.a otsusega tsiviilasjas nr. 2/27-6933/05 kostjalt välja mõistetud elatusraha suurust ning välja mõista kostjalt hageja kasuks alates 10.06.2008.a. igakuine elatusraha 2175 krooni tütar AA (sünd. xxx) ülalpidamiseks kuni AA täisealiseks saamiseni, s.o. kuni xxx.a.

Riigilõivuseaduse (RLS) § 22 lg. 1 p.2 alusel ei pea elatise hagilt riigilõivu tasuma. Poolte menetluskulud jätta vastavalt TsMS § 164 lg 3 poolte endi kanda.

Taimi Kollom
Kohtunik